

ZPOW.6042.3.2024

UCHWAŁA NR 40/2024

PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 5 lutego 2024 r.

w sprawie odmowy przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY ZWIĄZKU ZAWODOWEGO ROLNICTWA POLSKIEGO WOLNI I SOLIDARNI w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzanych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 97 § 2 w związku z art. 84 § 4 i art. 399 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) po rozpatrzeniu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY ZWIĄZKU ZAWODOWEGO ROLNICTWA POLSKIEGO WOLNI I SOLIDARNI, którego dnia 2 lutego 2024 r. dokonał Przewodniczący Zarządu Związku Zawodowego Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni, oraz stwierdzeniu, że nie spełnia ono warunków określonych w Kodeksie wyborczym

postanawia

odmówić przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY ZWIĄZKU ZAWODOWEGO ROLNICTWA POLSKIEGO WOLNI I SOLIDARNI w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzanych na dzień 7 kwietnia 2024 r., z powodu utworzenia komitetu wyborczego przez nieuprawniony podmiot.

Uzasadnienie

W dniu 2 lutego 2024 r. Przewodniczący Zarządu Związku Zawodowego Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni złożył zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego w celu zgłaszania kandydatów w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów (burmistrzów prezydentów miasta) zarządzanych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

Zgodnie z art. 84 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408) „W wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta komitety wyborcze mogą być tworzone przez partie polityczne i koalicje partii politycznych, stowarzyszenia i organizacje społeczne, zwane dalej „organizacjami”, oraz przez wyborców”. Ponadto jak wynika z art. 399 Kodeksu wyborczego prawo zgłaszania

kandydatów na radnych przysługuje, komitetowi wyborczemu partii politycznej, koalicyjnemu komitetowi wyborczemu, komitetowi wyborczemu organizacji społecznej, a także komitetowi wyborczemu wyborców. Z powyższych przepisów wynika zatem, że w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) komitety wyborcze mogą być tworzone wyłącznie przez partie polityczne i koalicje partii politycznych, stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz przez wyborców. Kodeks wyborczy nie zawiera definicji organizacji społecznej uprawnionej do utworzenia komitetu wyborczego. Wymóg dołączenia do zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji uwierzytelnionego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia o wpisie stowarzyszenia zwykłego do ewidencji (art. 402 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego) uzasadnia stanowisko, że komitety wyborcze organizacji mogą tworzyć wszystkie stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego oraz stowarzyszenia zwykłe.

Art. 12 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji. Ustrojodawca wprost zatem odróżnia związki zawodowe od stowarzyszeń, organizacji społeczno-zawodowych oraz innych form organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Podobnie art. 1 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 685, 825 i 1705) przewiduje, że Rejestr składa się m.in. z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zatem również ustawodawca zwykły odróżnia związki zawodowe (organizacje zawodowe) od stowarzyszeń i innych organizacji społecznych.

Podkreślić także należy, że zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) związek zawodowy jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego. Nie sposób przepisu tego pogodzić z możliwością tworzenia przez związki zawodowe komitetów wyborczych, udziału przez nie w wyborach organów jednostek samorządowych i ewentualnego udziału we władzach jednostek samorządu terytorialnego.

Powyższego nie zmienia fakt, że ustawodawca w art. 5 § 2 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.) wskazał, że przez organizacje społeczne rozumie się organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne. Definicja ta przyjęta została na potrzeby realizacji przepisów tego Kodeksu, który nie ma zastosowania w procedurze wyborczej, w tym przed organami wyborczymi.

Dlatego należy stwierdzić, że związek zawodowy nie jest organizacją społeczną w rozumieniu Kodeksu wyborczego.

W związku z tym, że zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego zostało dokonane przez nieuprawniony do tego podmiot bezprzedmiotowe było wezwanie pełnomocnika wyborczego do usunięcia wad zawiadomienia, o czym mowa w art. 97 § 2 Kodeksu wyborczego.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Na podstawie art. 404 § 1 Kodeksu wyborczego pełnomocnikowi wyborczemu komitetu wyborczego przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego w terminie 2 dni od daty podania niniejszej uchwały do wiadomości publicznej.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)